

Mener barn misforstås i overgrepssaker

Advokat Thea Totland etterlyser egen domstol for rettssaker som omhandler barn og overgrep.

Av: [Therese Ridar](#) og [Wenche Lie Giæver](#)

- En jente på fire år fortalte i dommeravhør at pappa slo henne med rompa og tissen. Jentas nokså oppsiktsvekkende uttalelse ble ikke vektlagt i retten, men tolket som et utslag av fantasi, for «alle vet jo at man ikke kan slå noen med rompa og tissen», sier Totland.

Barna som ikke blir trodd: [Les hele saken på VG+](#)

Forsøket på å tolke hva jenta kunne mene med dette utsagnet, nådde hun ikke gjennom med i rettssaken.

Jenta måtte bo hos faren. Moren, som hun hadde vokst opp hos, ser hun i dag fire timer i året med tilsyn.

Totland forteller i VG Helgs reportasje at hun vil ha en annen tilnærming til slike saker, hvor det blir lagt større fokus på kompetanse på overgrep og barnefordeling.

Tilpasser seg

Det kan være vanskelig å forstå hvordan barn tilpasser seg en mor eller far som er voldelig eller begår overgrep mot dem. Man forventer gjerne at de vil holde seg helt unna sin overgriper, men slik er det nødvendigvis ikke.

- Vi ser at barn som vi mistenker er utsatt for overgrep kan sette seg på fanget til overgriperen. Barnet er helt avhengig av den voksne personen. De underkaster seg, forklarer psykologene Stig Torsteinson og Judith van der Weele.

De har i mange år jobbet som sakkyndige i barnefordelingssaker hvor det er påstand om vold eller overgrep.

Forskerne støtter Totland i at det kreves spesialkompetanse for å forstå barn.

- Den vanlige psykologutdanningen er for generell. Saker som gjelder barn er et eget fag, og den krever at man er oppdatert på dette, mener de.

Bruker andre ord

Forsker Åse Langballe mener mange barn ikke får gode nok betingelser for å fortelle om sine opplevelser. Det går ofte for lang tid fra de avslører for første gang, til de blir avhørt av politiet. Da blir barnet ikke trodd.

- Det forventes for mye av hva særlig små barn kan fortelle, og hvordan de kan fortelle, sier Langballe.

- Man venter konsise, logiske og sammenhengende forklaringer av små barn. Barn som ikke forstår hva de selv har vært utsatt for, vil gjerne beskrive den skremmende opplevelsen med andre ord, for eksempel at det kom et troll og tok det. Slik kan barnas egne forklaringer bli brukt mot dem, hvis ikke aktørene i strafferettsapparatet har kunnskap om barn, sier Langballe.

- I barnefordelingssakene kan det skape forvirring at barnet viser atferdsproblemer hos den de følger seg tryggest på, mens den antatte overgriperen forteller at barnet er normalt fungerende hos ham, sier advokat Thea Totland.

- Barnas reaksjoner på vonde ting kommer gjerne frem hos den de er tryggest på, men det tillegges ikke vekt i rettssaken. Der blir beskrivelsene tolket som fiendtlighet fra den ene forelderens side, sier Totland.

(VG NETT - 23:23 21.09.2013)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.